

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Eltűnt iratok.

Sokunkat meglepett a Siklósiügy közigazgatási uton történt elintézésének módja.

Emez ügygel élénken és elítélőleg foglalkozott a közvélemény. Siklósi hallgatott, vártuk tehát, hogy az eljáró hatóságok kiderítik a valót. Csalatkoztunk. E kínos ügyre vonatkozó iratok *eltűntek* és Siklósit futni engedték.

Az ügy illetően megoldásának módját, nem helyesli a város közönsége. Mindent vártunk, csak azt nem, hogy az előzmények után, e botrányos dolog ilyen elintézését nyer. Ha bűnös Siklósi, lakolnia kell; ha nem bűnös, meghurcolt becsületének tisztázására a hatóságoknak volt kötelességük alkalmat nyújtani.

Az iratok eltűntek! Ez nem elég. Kinek a kezén, hová és mikor tűntek el, az a kérdés? E kérdést megoldatlanul hagyni nem szabad. Ha ilyen kényes természetű iratok is eltűnhetnek, mire való az ellenőrzés?

Siklósi eltávozott. Az ügy legalább közigazgatási uton befejeztetett. Megmaradt azonban a tudat, hogy a volt mérnök nem tiszta kézzel látta el a város részéről reá bízott teendőket. Ez pedig

nagy hiba, mert a teherviselő nép joggal követeli, követelheti meg, hogy az általa javadalmazott tisztviselő a város közönségének érdekeit szíven viselje. Nagy hiba ez, azon mérnökre, aki előtt egy élet áll és viseli a közszájon forgó, nyilvánosan szellőztetett botránynak bélyegét.

Kitetszik ebből, hogy a felkavart kedélyek lecsillapítása szempontjából, a meghurcolt becsület tisztázása tekintetéből, ezt a kérdést felderíteni kellett volna. Nem így történt. Az ügyre vonatkozó iratok eltűntek. A gyanúsítás, a kétely, a békétlenség megmaradt, ami veszedelmes akkor, amidőn a nép, a közönség folyton a közterhek súlyos volta miatt zugolódik. Veszedelmes az igazságos eljárásba vetett bizalmat ért csalódás és az a körülmény, hogy a tanuskodó iratok elveszése miatt, nem láthatunk tisztán a dologba.

Még bizunk azon körülményben, hogy az igazságszolgáltatásnak van más utja is. Igen, olyan utja, ahol az eltűnt iratokat esküvel pecsételt tanuvallomások pótolják. Ennek során talán az is kiderülhet, ki és miért tűntette el azon iratokat, melyekre ilyen botrányos ügy tisztázásánál szükség van. Elvárjuk tehát, hogy a dolog nem alszik el, nem

lesz feledésnek adva, hanem találnak módot, mely ismeri a megtorlást.

Ha az éhező, egy zsemlyét lop, ha a nélkülöző valakinek zsebébe nyúl, elítélik. A volt mérnök kivétel nem lehet akkor, amidőn súlyos visszaélések elkövetéséről van szó.

A botrányos ügy igazságos, szigorú elbírálását követeli a közvagyon tisztán kezelésének fogalma. A közvagyon hűtlen kezelése, szigorú büntetést von maga után, mert ha ez nem így volna, Csáky szalmájának tekinthetnék azt és a lelkiismeretlenség gondtalanul folytatná üzemeit.

De ki volna képes felsorolni ama követelményeket, melyeknek miatta a Siklósiügy az igazságszolgáltatás útján okvetlenül tisztázandó. Ha az ilyen dolgok megtorlása, csupán az iratok eltűntetésétől függene, akkor sok szemfüles ember szemébe kacagna a becsapott világnak.

Lapunk emez ügyben megtette a maga kötelességét, teljesítette azon kötelességet, melylyel tartozik városunk közönségének. Ezuttal is ígérjük, hogy a dolgot feledésbe menni nem engedjük, míg a botrány tisztázva, *bűnösség esetén* a bűnös büntetve nem lesz.

T A R C A.**Uzsoda!**

Tuniszből a Szaharán át, halad fáradt karaván,
Beduinok és a tevék, szomszások ők egyformán.
Szóll Beduin szomorúan, az ő kedves társához,
Meg ő a por s a forróság, megváltást már mi
sem hoz?

A mint mennek mendegélnek, szomorun és fáradtan,
Egy nagy tábla figyelmüket, leköti im legottan,
„Uzsoda“ van felírva rá, a megváltás szent szava,
De fürödni nem szabad benn, tiltja város orvosa!

Miért tiltja? mert mellette van egy piszkos pocsolya
„Uzsoda“ elhasznált vizét, e pocsolójába bocsájtja.
Nem engedem, mond a tudós, pocsolóját beszeny-
nyezni,
„Uzsoda“ elhasznált vizét, tea szűrőn kell szűrni!

Salakjától megtisztítva, engedem csak ide be,
Drága kedves szép pocsolóm, meg ne mészelyes-
hesse;

*Keservesen sir Beduin, és a karaván banda.
Kétségbeesetten teve, társának pupját marja!*

*Mi lesz velünk én Istenem, meg ő a meleg s a por,
Hajthatatlan s könyörtelen, marad az Orvos-tudor
Beduinék ésbe kapnak, vizet szűrni, hogy lehet?
A mig erre rá nem jönnek, fürödni itt nem lehet!*

*Össze szedik a karaván, asszonyinak fátyolát,
Kaftányaik és turbánjuk, minden selejtes rongyát
El kezdik a vizet szűrni, szorgosan és pontosan.
Kristály tisztáva válik az, e mütét alatt legotton!*

*Ez már beszéd, szólt az orvos, s a felettes hatóság,
Most a fürdést megengedem, mert ez immár or-
vosság;
Most már bátran megfürödhedsz, fáradt utas,
karaván,
Piszkotok már nem érzi meg, az én féltett pocso-
lyám!*

Tanulság!

*Kedves Tirpák Beduinom, tudd meg mi az igazság
A „köszérdek“, „közegészség“ mind a fölött tisz-
taság?*

*Ne kívánj te megfürödni, hogy ne mossa rólad le,
Az „Önérdék“ piszkos szennyét, Egyház szentelt
vize se!
Styx.*

Cél felé . . .

*Lelkem lerázta aggodalmait már,
Nem, én nem foglak elveszíteni;
Csak Te maradj hű és jövőnkben bízzál,
Lelkünk szent údvét el nem ejtheti.
Ma még tépett lélekkel járok.
De Nállatok én boldogabb leszek
S pil anatra sem száll meg a szegény,
Hogy rongyaim ugatják az ebek!
Rájok kiáltok ijedelem nélkül
És csontot dobok nekik, ha dobhatok —
És lelkem ez útált világgal kibékül:
Mert tudnom adtad, hogy Ember vagyok!
Asmadai.*

Nürnbergi levél.

A Lagunák városa unikum a világon.—
De az élénk fantáziájú németek mégis tultesz-
nek az olaszon. Nekik három *Velencéjök* van:
a bódentő-parti *Lindau*; a festői fekvésű *Passau*
a Duna, Inn és Ilz összefolyásánál — és a
középkori jellegét mind máig kegyeletesen őrző
történeti és műemlékekben gazdag *Nürnberg*,
a Pagnitz két partján.

A három vízi város közül *Nürnberg* a
legszárazabb. Különösen most száraz, ebben az

**Kizárólag hazai gyártmányu cipők rendkívül nagy választékban
és a legfinomabb kivitelben kaphatók**

Telefon 114. Eisler Károly Telefon 114.

czipő, kalap, női-, férfi-divat és rövidáruháza Nyiregyházán.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és özv. Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében. Mai számunk 10 oldalra terjed.

Az uszoda.

Aki érzékkel bír a közegészség ápolásának fontossága iránt, örömmel lát minden olyan intézményt, mely a közegészség ügyét szolgálja. Az országnak, az egyes városok és népesebb községeknek, kötelességük tehát, hogy az egészség megóvása tekintetéből minden lehetőet elkövessenek. Ez annál elengedhetlenebb kötelesség, mert az emberiség pusztulása, satnyulása nagyon is szembeötlő.

Vannak vidékek, ahol a természet gondoskodott mindenről, ami kedvező a közegészség ápolására. Vannak azonban olyan vidékek, ahol a városoknak, vagy értelmesebb embereknek kell mesterséges uton pótolni azt, a mit a természet meg nem adott, amire az egészség ápolására szükség van.

Városunk is olyan helyen fekszik, honnan messze esnek a hegységek, távol van folyó. Nélkülözzük ennél fogva az üde hegyi levegőt, nincs módunkban folyó vizet fürdésre használni. Ha még ehhez adjuk, hogy a levegőnek legkisebb mozgására, portenger támad, a hőség olykor elviselhetetlen, akkor nem nagy tudomány kell annak megértéséhez, hogy közönségünkre nézve igen áldásos az uszoda.

Valóságos jótétemény az uszoda, ezt szak- és nem szakemberek kénytelenek elismerni. Hogy az uszás a testet edzi, felüdíti, magyarázatra nem szorul. Annál érthetlenebb, hogy vannak elfogult emberek, akik valóságos ellenségei az uszodának. Nálunk egy uszoda van. Ez az uszoda nem városi tulajdon, de a sóstó és gőzfürdő a városé. A sóstónak, gőzfürdőnek és uszodának rendeltetési között különbség van. Épen ezért az uszoda szépen meglehet a város két fürdője mellett. Még ha üzleti szempontból szólunk is e kérdéshez, akkor is van joga az uszodának.

Ha áldozatkész, vagy üzletember bármely olyan befektetést csinál, mely a város közönségének javára van, elvárja, hogy a város ha anyagilag nem, de legalább erkölcsileg támogassa. E helyett az uszoda valóságos zaklatásoknak van kitéve. Miért? Képtelenségeket az itteni uszodától várni nem lehet. Más az olyan uszoda, mely folyóba van építve és ismét más az, mely kútvizből

táplálkozik. Ezzel számot kell vetni azoknak is, akik a színes szemüvegeket változtatni szokták.

Minden tulajdonosnak célja, hogy befektetett tőkéjét kellő eredménnyel kamatoztassa. Ez másként el nem képzelhető, mint úgy, ha a tulajdon a közönség lehető kényelme, a kitűzött cél szerint kezeltek. Még az uszoda is olyan természetű, hogy a fejlesztés elől elzárni nem lehet. De hogyan, ha most ilyen, majd amolyan oknál fogva folytonos beavatkozással, bosszantó zaklatással találkozunk. Bírálni, gáncsolni könnyű, de valamit létesíteni, kockáztatni nehéz. Ha a beavatkozás okra történik, az igazságos eljárás előtt meg kell hajolni; de egy vállalatot kifogni, azon nyargalni nem lehet, mert a sok, megárt. Ezt tenni, amikor minden közhasználatra szánt intézményben lehet kifogásolni valót találni, nem lehet a hangoztatott közügy szempontjából.

Jó lesz e körülményt fontolóra venni, mert eme kérdésnél nem személyről, hanem azon uszodáról van szó, melynek kiváló rendeltetését, egészségügyi fontosságát elvitatni lehetetlen.

Az egész dologban az a legjobban eső körülmény, hogy városunk értelmisége nem veszi tudomásul az uszoda ellen irányított eljárás élet s aki tudomásul veszi, felismeri, helyteleníti annak rugóját. Innen van, hogy közönségünk nemcsak látogatja az uszodát, hanem annak a közegészségre kiható fontosságát készséggel elismeri.

Az uszodának meg van a jelene, következik a jövője. Igen, a jövője, mert az egészség ápolását kiki maga iránt való kötelességnek ismeri. Biztosítva van az uszoda jövője, mert annak kezelését figyelem, áldozatkészséggel párosítják.

Késni nem szabad már azon időnek, amikor minden elfogulatlanul gondolkodó ember elismeri, hogy az ilyen beruházás nem alapítvány gáncsolást, hanem elismerést és támogatást érdemel. Késni nem szabad azon időnek, amikor az ilyen hasznos rendeltetésű intézményt érő gáncsot maga a közönség fog akként helyteleníteni, hogy annak megismétlése a megérdemelt elítélést vonja maga után.

Midőn a tikkasztó hőségben, a portengerből menekülő közönség kellemes üdülést talál az uszodában, annak hasznos voltát elismeri,

égető aszályban, mikor hetek óta hiába eped esőért a szomjas föld, naptól perzselt fű és idejekorán sárguló falomb. A városon keresztülkigyózó Pegnitz keskeny medrében is barna bajor sör vagy csokoládé látszik folyni viz helyett.

Szegény hajdan való jó Dürer bátyánk szinte iszik ércöntösében saját terén, a váralatti Albrecht Dürerplatzon és sóvár tekintettel nézeget az átellenes utcácska sarkán levő egykori „Stammkneipé”-je, a Bradwurstjölcklein felé, hol az érdekes mester annyiszor oltá szomját eleven korában. A piciny csapszék még áll eredeti formájában, fecskéfészek módjára tapadva egy nagyobbacska régi épület az u. n. Moritz-kapelle oldalához és büszkén hirdeti cégérén, a fehér feliratu, kékre festett harangocskán, keletkezési idejét: „Anno 1400.” — De már nem a híres nürnbergi mesterek, Vischer Péter, Kraft Ádám, Dürer Albert és a lábtyművész poeta Sachs Haus pihenő tanója többé. Ezek már jó három század óta a föld alatt pihenik az egykori fadaralmakat s a Bradwurstjölcklein szűk konyhácskáján most a kegyeletes (vagy kíváncsi?) idegeneknek sütik rostos parázs mellett a híres nürnbergi kolbászkát.

Hát bizony Nürnberg nem annyira mint vizi város érdemelte ki a német Velence megnevezést — noha épen folyóparti része érdekes hidjaival, szigetecskéivel és sa-

játszerű, ódon vizmosta épületeivel, meglehetősen emlékeztet a lagunák városára, hanem inkább műremekei, történelmi emlékei, gyűjteményei és csodás középkori színezete helyezik parhuzamba a tengeren épült olasz várossal.

Becse van itt mindennek, ami régi, legyen bár csapszék, avagy istenháza. Az 500 éves Bradwurstjölcklein átellenes borkorcsma a Posthörnchen 1498. óta áll fenn. Törzsszállásomat pedig, a „Rotherhahut” 1680-ban nyitották meg. Még ma is állanak a város védő falai, a bástyákkal, tornyokkal, kapukkal. S a legtöbb köz- és magán épület eredeti, régi stílusában van fentartva. És a réginek ez a kegyeletes kultusza nemcsak, hogy nem áll utjában a modern haladásnak, hanem — tények bizonyítják — üzletig is gyümölcsöző.

Nürnbergnek óriási az idegen-forgalma. Mindenfelől tódulnak ide az emberek egy darab középkort látni, multon merengni, műremekekben gyönyörködni. muzeumokon és különféle gyűjteményeken (Germanischeo Nationalmuseum, Bajerisches Gewerbemuseum, Werklehrmuseum, Naturhistorisches Museum, — képgyűjtemények és állandó képkiallítás, no meg a híres Foltemkammer, a borzalmas vallató, fenyítő és kivégző eszközökkel!) okulni. Akárhányan jönnek azonban modern módon mulatni is; mert Nürnberg eleven, vig város és nagy város is (260 ezernyi lakossággal, élénk nappali és éjeli élettel. Kirándulóhelyek,

feledni kell, feltenni sem szabad azon gátakat, melyeket önző kezek szeretnének emelni az uszoda fejlesztése elé!

Szahara Nyiregyházán.

Szent Péter apostol, ki fent a mennyországban az ugynevezett „egék csatornáinak” csapjait is kezeli nagy gonddal tartja számon, hogy a föld melyik tájékának mekkora a vízszükséglete. A Szaharára például egy cseppet sem pazarol, mert már elemiiskolás korában megtanulta, hogy a sivatagon tevé vezetű és egész sajátos szerkezetű hajók járnak, melyeknek vízre nincs szükségük; a jámbor muzulmán arabust pedig Mohammed mentette fel a víz használatától, mikor a rituális mosakodásnak homokkal való fogantatását megengedte.

Nyiregyházára azonban sokáig figyelt Szent Péter, néha-néha küldött is egy pár veder vizet, de az utóbbi időben a következő meggyőződésre jött: Nyiregyházán itatni nem használják a vizet, mert jobban szeretik a vinkót, tüzoltásra sem szükséges, mert a diadalkosorus pompierik csakánnyal is leküzdik a pusztító elemet. Fürödni sem akarnak, mert az uszodával is állandóan hadilábon áll a hatóság, s míg másutt töméntelen vizet pocskolnak az utcák és terek öntözésére, addig Nyiregyházán ettől állhatatosan tartózkodnak. Minek tehát eső Szabolcsvármegye székelyére? Így aztán mikor a mult napokban tévedésből egy kis zápor érte a várost, Szent Péter tüstént idedirigálta a számum szelét, hogy szárítsa fel tüstént a talajt s adja vissza Nyiregyházának rendes aspectusát.

Igy aztán a Buza-tér, hála a számum állhatatos buzgalmának újra felülthette sivatag jellegét. Csak egy volt a baj: a jelleg nem vala teljes. A Szaharának meg van a maga hatalmas állatvilága, a Buza-tér rendes faunája pedig kizárólag arcátlan legyeknek milliárdjaiból állott mindezeideig.

Megtudván ezt a Kocza testvérek, az a szerencsés ötletük támadt, hogy egy sereg oroszlanál, párduccal, sakállal, struccmadárral lejönnék Nyiregyházára és megadják a buzatérnek azt, ami nélkül eddig szűkölködött, a teljes és hamisítatlan sivatag jellegét. Boldog Nyiregyháza, különösen boldog buzatéri lakosok! Ha nappal ki mennek a sivatagot környező köjárdára, a számum a legna-

fényes kávéházak, dalsarnokok, színház, hangversenyek, sörcsarnokok és érdekes borpincék nyujtanak szórakozást a mulatni vágyóknak. (Zárójelközt megjegyezhetjük, hogy a magyar szölművészetnek is jut rész a publicum szórakoztatásában: a Luitpold szálló termeiben budapesti orfeumtársaság tart előadásokat, a Hotel Witelsbachban pedig magyar cigányok muzsikálnak a honvédtisztishez veszedelmesen hasonló uniformisban.)

A középkori falak között valóban élénk, fejlett, modern élet pezseg. Virágzó ipara, kereskedelme s óriási idegen- és pénzforgalma van ennek az érdekes bajor városnak, hol a mult a jelennel olyan kedvesen ölelkezik s a komor tekintetű ódon házak százados ereklyéiről és ablakaiból és mindenfelől üde virágok mosolyognak felénk.

Ünnepségek nap-pap után folynak itt. És folyik szépen az élet és folyik a sok szó és a víz . . . Folyó- és uszodavíz vegyesen . . . És itt még csak nem is szűrik az uszoda-vizet mint — Isten bocsá! — nálunk Nyiregyházán. Azért mégis (külsőleg és belsőleg is) az emberek . . .

Mindenek felett folyt, folyik és folyni fog azonban rémséges sok sör ebben a megátalkodott melegben . . . Csak az egék csatornáiból nem akar a megváltó eső folyni.

Nürnberg, 1908. június végén.

Asmadai.

Van szerencsém a t. vevőközönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet tetemesen meg-nagyobbitottam és a következő uj cikket vezettem be: Női fehérneműek, himzett batistok, csipke blousok óriási választékban. **Napernyőkben minden héten érkeznek ujdonságok.**

Magamat az igen tisztelt vevőközönség további szives jóindulatába ajánlva.

Telefon 129.

Kiváló tisztelettel: **Kohn Ignác.**

Telefon 129.

gyobb szolgálatkészséggel vág a szemükbe egy véka egészséges, tüdőjavító homokot; éjjel pedig, mikor alhatnának, elbődül a Koczka-menaszériában a sivatag királya, mire szerelmesen visszabödül a sivatag királynéja. Mit csinálnak ily körülmények közt az alattvalók? Párduc, sakál, hiéna ordít, vonit és üvölt torkaszakadtából, a szomszédos lakóházakban zörögnek az ablakok, a gyerekek felriadnak álmuksból, sírnak jajgatnak s mikor megtudják, hogy a Koczkaék fenevadai bögnenek, összebujnak reszketve mint a sivatag antilopjai, mikor végig harsog a sivatagon a sivatag királyának velőtrázó ordítása.

Bravó Koczka testvérek! most már minden jól van! Ily pompás hamisítatlan sivatagi élet mellett, melyet ti szereztetek a Buza-tér lakóinak, mikor meg van minden, ami a sivataghoz kell: hőség, homok, szél, oroszlán, párduc, sakál, hiéna, kinek jutna eszébe, hogy az állandó rendörhianyt felpanaszolja?!

Fürediék zene-vizsgálója,

Egy érdekes kísérlet eredményéről számolt be az e hó 21-én tartott nyilvános vizsga. Arról, hogy szakavatott zenetanárok keze alatt minő tehetségek kerülnek városunkban felszínre, és hogy — főleg a vonós hangszerek iránt — minő az érdeklődés a szülők és növendékek körében? Nos azonnal megállapíthatjuk, hogy a tan év elejéről dotálódó eme kísérlet fényes eredményt mutatott fel. Mintegy 25 növendék állott a pódiumra, tulnyomó részben kezdő hegedűsök és gordonkások. A mit a kis apróságok produkáltak, az őszinte örömmel töltheti el a zene barátait. Főleg a szép és correct vonó és kéz-tartás, könnyed vonó kezelés az, a mire suly van helyezve; e mellett a tactus-érzék kifejlesztése érdekében e kezdők a kamara-zenében — triókban, quartettekben is fel mertek lépni a legjogosultabb önértéssel. Magunk részéről a lefolyt vizsgát a Füredi testvérek zenetanári vizsgájának tekintjük és a midőn ennek sikerét constatáljuk, nem terjeszkedhetünk ki az egyes növendékek előadásaira. Annyi bizonyos, hogy városunk zenei életének jövőjét illetőleg a legszebben biztató kép tárul szemünk elé. Láttunk kiváló tehetségeket (a kis Mocsár fiu szép staccatóival és a Ferenczy fiu a temperamentumával, könnyed vonó kezelésével hegedű szakban), Hoffmann Pál a kis Szabó fiu és a Sáray leány (a gordonkán), a tactus érzékével a kis Hoffmann Sándor (kit egy kis csöppség, Rosenthal Mici kísért zongorán meglepő correctséggel Siklós-Tester s Lenhorn, az első évfolyamból, Hand-el és Lojek a felsőbb évekből).

A zongora kísérletet a Szeghőné növendékei szolgáltatták.

A Fürediék sikere a megkezdett munka folytatását a legnagyobb mértékben teszi hívánatossá.

Vizsgálatok után.

Június hónap az iskola felé fordítja a társadalom szélesebb rétegeinek figyelmét. Még a szülők jó nagy része is csak ilyenkor törődik az iskolával és lelke mélyéig felhaborodik gyermekének rossz bizonyítványa miatt. Mert a szülők igen sok esetben nem gyermeküket okolják, hanem az iskolát. Nem azt követelik, hogy gyermekük tanuljon valamit, hanem, hogy jó bizonyítványa legyen. Bizonyítványgyárnak tekintik az iskolát és nem gondolják meg, hogy az a darab papíros, meg az a néhány osztályzat igen lényegtelen valami ahoz képest, hogy műveltséget, munkaszeretetet visz-e magával a gyermek az életbe, vagy nem?

Az iskolák-felé forduló figyelem nagy előszeretettel keresi a mai iskolázás hibáit. Mivelhogy nincsen ideális intézmény az iskola,

sem az. Mai iskolázásunk még sok terhes hagyományt czipel magával és nem alkalmazkodott mindenben a változott kor kívánalmához. Az ugynevezett tulterhelésről is sok szó esik. Beszélnek a tanulók idegességéről, melyet az iskola előidéz, vagy fokoz. Szóba kerül még sok egyéb kérdés: a fel- és fertályszakértők nagyképi kifogásai.

Ha magyar iskolák nem tudják a kitűzött célt mindenben elérni, annak oka egyrészt államunk pénzvisszonyaiban, másrészt társadalmunk jelen állapotában van.

A magyar állam rohamos kulturális fejlődésével gazdasági helyzetük nem tudott lépést tartani. Az állam jövedelmének kezelői a legnagyobb rafinériával keresik a megadóztatás új módjait és nem egyszer azzal a számítással vetik ki az adót, hogy az egyén nem él felelősségi jogával s a tulkövetelés nyakában marad. Ahol így állnak a dolgok, ott érthető, hogy iskoláira nem költöhet többet az állam. Meg kell engednie a tulzsuffolt osztályokat, az olyan középiskolákat, hol a tanulók száma az ezeret meghaladja.

Tulzsuffolt osztályokban igazi eredményt elérni nem lehet. A gyengébb lelkiismeretű tanuló, számítva arra, hogy úgy sem felel, nem tanul s az ifjúkor egy drága éve kárba vész. Ha erősebb volna az érintkezés a szülői ház és az iskola között, már régen országos követelés volna, hogy 30 tanulónál többet egy osztályba szorítani nem szabad. Mert annyi körülbelül ez a szélső határ, a meddig az oktató tanulóival egyénileg foglalkozhatik s az anvagot barátságos beszélgetés közben értheti meg.

Államunk nehéz anyagi helyzeténél nagyobb baj iskoláinkra a magyar társadalom jelen helyzete.

A régi középosztály, a köznemesség, pusztulóban van, s jóformán csak bünei élnek még: az urhatnáság, a lomhaság és a cinizmussá sülyedt közönyösség. Ezek a bűnök járványszerűleg lépnek föl a középiskolák felsőbb osztályos tanulóinál, elhomályosítják az ifjú egészséges ítélőképességét, az élet ferde megítélésére vezetik és ha nem akad családjában erős kéz, mely a züllés útján kellő időben megállítja, belevész a legszebb tehetség is a kétes egzisztenciák fertőjébe.

Társadalmunk újabb formái még csak halavány körvonalakban alakultak ki. A reális életfelfogás, a viszonyainkhoz mért életcél, még kevés helyen világos. Innen van az, hogy a legtöbb ifjú konvencionális uton halad: az érettségi elvégzése után megy az egyetem valamely fakultására és várja a jó szerencsét.

Ezt a tényt különösen az apáknak kell meggondolniok és jó előre számot kell vetniök azzal, hogy a választott pályán minő biztos kilátás vár gyermekükre. Kísérjék figyelemmel a társadalom alakulását és kutasák ki a kevésbé tulzsuffolt pályákat, értessek meg gyermekükkel, hogy nem szégyen az, ha valakit 18—20 éves korában még nem szólítanak nagyságos urnak, de kemény munka után biztos kilátása van arra, hogy élete delén független, vagyonos ember lesz belőle.

Azok a szülők is használják fel a beállott szünidőt, akiknek gyermekei még nem állnak pályaválasztás előtt. Beszéljenek komolyan gyermekükkel és figyeljék meg, mennyiben halad a gyermek gondolkodása beteges irány felé. Szép és nagy feladata a szülőknek, hogy ezt az időt, melyben gyermekük egészen az ő kezükben van, az ifjú jellem fejlesztésére fordítsák. Senki több szeretettel nem teheti, mint ők, de senkinek sem kell ezt nagyobb figyelemmel tenni, mint nekik.

Heidelberg, 1908. június végén.

F. E.

Színház.

Azt hiszem mindnyájan ismerjük a következő kis apróságot:

Egy hazai darab premierjén.

A második és harmadik felvonás közt beszélget két kritikus az ujdonságról.

Rémes. Kérlek rémes. Se cselekmény se ötlet. Maximum 3 előadás. Az alakok régiek, minden situáció régi, az egész beállítás sablonos!

És mit szólna ehhez a két felvonáshoz? Nem történik benne semmi!

És ami történik, annak semmi köze sincs a meséhez.

Borzasztó!

Utolsórendű!

Pizok!

Te! Voltaképen miért is szidjuk mi ugy ezt a darabot? Nem is olyan jó ez a darab!

Igy a kritikusok a darabról.

A színészekről pedig még igyebbül. — A „Pesti Hírlap” június 19-iki számában egy „Zuboly” nevű ember ugy lecsepüli Beregi Oszkárt, hogy ugy még embert nem csepültek le, mióta pipál ez a rücskös Európa. — Mint a véreb megy neki s lecibálja a sárga földig, addig, mid egy cafat hus lóg rajta — folyton tépi . . . s miért? Mert Allah hatalmas, Allah nagy és nagy hatatom a kritikus is . . . Pedig két hónappal ezelőtt olvastuk, hogy milyen óriási sikere volt Beregi Oszkárnak a Schiller Haramiájában, Berlinben a Deutsches Theaterben. Már pedig a berlini nivó van olyan magas, mint amilyen szediületes magasságban képzelet magát „Zuboly” ur. Nem mondom, Beregi-ban van hiba, de mert a Vigoperába, az új Népszínházba szegődött és külföldön is sikerrel operált a magyar művészet érdekében, azért ugy lerántani, mint egy ebet, tán tiltja a tisztesség, tán tiltja a kegyelet is . . . iszen nekünk csak becsülnünk kell valamennyire a jó öreg Nemzeti színházat, aminek éveken keresztül rajongott színésze volt. Hát a mulandó ember a más mulandóságát nem tekinti? Hol az önbírálat? Beregitől most már elvárnám, hogy bocsánatot kérjen azért, mert születni bátorkodott.

Bizony szomorú állapot.

Az ország első színháza, a Nemzeti színház bojkott alatt. És Paulay? . . . Paulay a sirban?

Látom egész tisztán Budapestet. — Az operaház zárva, annak minden csepp márványa hideg marad a forró nyáron. A többi színház még vigan van és nem törődik a meleggel. A Vigszínház vezet: a könnyüvéri de nagy színjátszó művészet modern hazája. Nemzeti zászló lobog a cabaretteken, orfeumokon, a városszéli mulató helyeken mindenütt. Dekoltált témák. Félig fedett erkölcs. Meztelen muzsika. A Nemzeti színház pedig ott szürküllik a Kerepesi-uton, ahova csupa kegyeletből jár be a Rákóczy-uti publicum.

A színház ma nyilvános helyiség és nem kulturális intézmény. A színházi istenség, a nagy közönség. A mi jó a nagyközönségnek, az feltétlenül jó — és fordítva, hogy a nagy közönség szeszélyes, az mellékes. De a színház az szórakozás céljára készüljön, vagy bukják meg.

A nagyközönség hangulata könnyen tévedésbe ejtheti a kritikust, aki, mert ez másképpen szinte lehetetlen (én nyan sohsem adtam rá) megszokta a százfejú areopághoz alkalmazkodni s érzését, gondolkodását teljesen alárendeli a suffrage universellenek. — Pedig a művészet egész nyugodtan lenézhetné a demokráciát. Pardon, de annyival is inkább, mert demokrácia sohasem volt.

Hja kis városban, mint Nyiregyháza, a színházi kritikát tulságos elbizakodottsággal suggerálja, sőt irányítja egy olyan közönség, amelyet a színháznak még csak nevelni kellene. Csakhogy nekünk nincs színházunk, s igy a nagyközönség . . . pardon! . . .

TAVASZI UJDONSÁGOK
keztyük-, harisnyák-, eső- és napernyők-, ruhadiszek-, férfi-ingek-, gallérok és nyakkendőkben.
STERN SÁNDOR uri és női divatáru üzlete
Nyiregyházán, Pazonyi-utca 2.

nem mondom ki. Irányítja továbbá az a kis kör, amelynek területén találkozik mindenki, amiben ott van a páholybérő, bájos, tollas, kalapos hölgyekkel együtt, a színigazgató, a színészek, színésznők, a földszinti közönség, sőt a színházi kar s még tán — fidonce — a színházi karzat is . . .

. . . A népszava nem isten szava.

Engem nem befolyásolt senki s nem törődtem azzal, hogy rossznak tartják a kritikámat. Igazuk volt. Azaz, még sem volt igazuk. Nem hát. — A laikus sohasem tudott distinguálni. Pedig aethetikusnak ez legyen az első tulajdonsága. Lásza meg a művészen, — ha van — az elsőrendű fogyatékosága mellett a kimagasló erényt és ezen a szűron keresztül csepegtesse kritikájának gyöngycseppjeit. Ez az amit régen ki szerettem volna mondani, de még most is félek, hogy nem értenek meg.

Aki esztendőkönn keresztül élt színészek közt, csak az tudja valamennyire, hogy milyen „furcsa” mesterség ez. — Azt kívánják tőle, hogy mikor este a fényes színpadra lép, az énjét hagyja valahol kint az öltözőben, a polgári ruhája egyik zsebében és hitesse el velünk, hogy ő most egy jellem, melyet élénk állít. Azt pedig tudjuk, hogy a színész millióje sokszor mennyivel durvább, mint az, amelyet eme reproductív munkájában produkálni kell. Pld.: Legyen valaki *Acélkirály*, kinek zsebében van egy egész világ, natalom, kincs, pompa, fény s játsza is meg jól a szerepét, mikor folyton arra kell gondolnia, hogy ki tudja-e előadás után fizetni kollégáinak a gázsiját. A Lélekből két adag kell a színésznek, mert sokszor ez már nem is színészet, hanem művészet.

Ezt mindig tekintetem és mint fentebb kimondtam, nem törődtem a mások rámerőszakolni kívánt véleményével. Hogy szereték volna egyesek pedig, ha a porig rántottuk volna őket! . . . Nincs igazuk!

Az igaz, hogy ez a pálya az, hol az emberek lehangosabban hirdetik a tudatlanságukat és mégis boldogulnak. Ha a rossz színésznek ugyanazon kvalitásokkal, melyekkel a szini pályán boldogul, más pályán kellene keresni a kenyerét, nyomorogna, éhen halna.

De a színházat nem lehet úgy venni, mint a proletárok egyik kényelmes bölcsőjét! Ha nem is szeretni, de legalább tisztelni kell.

Pénteken: Ternyei jutalomjátékára a Dolovai nábob lánya került színre. A kis közönség lelkesen fogadta a jutalmazott művészt, de hiába! oly kevesen voltunk, hogy ünneptetésről szó sem lehetett. Ternyei szebb bucsut érdemelt volna. Meg kell emlékezni Huzella Irénről, (akit Zilahy szerződtetett is egyébként) aki a Vigszínházból jött le, hogy itt „mifelénk” keresse a babért; de előnyére írhatjuk, hogy bezzélni tud, minden szót tisztán ejt ki, ami mindenesetre erény, ha ezt megtartja és a többiben halad, hát még teteszi is fog, mert ambíció van benne, drámai erő azonban nagyon kevés, pedig a legnagyobb kompozicionális tehetséget a dráma követeli, mert a rögtön megnyilatkozó, önkéntelenül előtörő hatását a hirtelen, a mérészen odaállított eredményeknek köszönheti, de ezt kifejtteni ő még koránál fogva sem hivatott. Majd. Krasznay Bércy, Báthory Mária Gerő Ida tetszetek.

Szombaton Sutró Alfréd Acélkirálya.

A darab tartalma egész röviden: Az acélkirály milliói közt évekig megfélemledik a feleségéről. A feleség természetesen kárpótlást keres. Mikor a férj mindent meg tud, irtózatossá erővel tör elő belőle a vágy feleségét szerethetni. De a feleség már a kedvesét tudja csak szeretni s elfordul férjétől s kedveséhez szökik. A férj mikor belátja, hogy feleségét többé már vissza nem nyerheti magának . . . beletörődik a változatlanba

s . . . válást ígér a feleségének. Bilhaud és Hennequi „Boldogság” első részének is ez a tartalma (Nyiregyháza, 905. január). Méltatás mottókban. 1. Mottó: a pénz nem boldogít. 2-ik mottó: ne hanyagold el feleségedet, mert ha megcsal, méltán foglalhatsz bánatos fejjel helyet az agancskiállításban. 3-ik mottó: Vissza nem jó, ami elmúlt! 4-ik mottó: Ne menj színházba, nem bosszantanak fel s nem önt el az epe! Lehetetlen Krasznayról nem az elismerés hangján nyilatkozni. Nehéz, fárasztó szerepével szép sikert aratott, a kis közönség tetszését megnyerte s osztatlan elismerésben részesült. Huzella Irénről azt mondjuk, amit fentebb mondtunk. Igyekeztek még az előadás nivóját Bércy, Báthory, Gerő, Fekete fenntartani. — Ezen az estén történt, hogy egy nyirbaktai doktort az előadás élvezetében megzavartak. Hozzánk fordult. Hát mi kérjük a közönséget, hogy *más-kor* ettől tartózkodni sziveskedjenek, nehogy a vidék gondoljon felőlünk valamit? ? Elvégre ő 1 frt 20 krt fizetett a jegyéért.

Vasárnap Kadelburg: Nap hőse. Igazán szerencse, hogy Nagy Sándor Nyiregyháza időzik, mert Bércy Gerőt Báthoryt leszámítva, gyöngye segédszínészekkel volt dolgunk, Krasznaynak is csak kis szerepe volt s így bizony gyöngye előadásban volt részünk. Bár a vigjáték tele van derűs s nevetető jelenettel s mulatott is a közönség elég jól, de a szezonvégi hangulat pillanatra sem osztott el. Nagy Sándor értékes színész, akire vasárnap nagy feladat hárult, de meg is oldotta elég szépen. Ő róla jut eszünkbe az ő directora Komjáthy — akit a buta Debreczen elmart még tőlünk is; — már egy ilyen szerep eljátszása, illetve játékának a stylje is mutatja, hogy mennyivel előkelőbb társulatnál van, mint amilyen a Zilahy.

Itt vége volt a szezonnak. Vége a pót-szezonnak is mely bár csak 6 előadásból állott, mégis büszke lehet rá Krasznay Ernő, aki a maga erejéből, nagy energiával állította össze a pót-szezon. A 6 utolsó előadás semmi tekintetben sem állott mögötte a többinek és mégis . . . érthetetlen volt a közönség részvétlensége. Nyiregyháza a Besenyeyi estéken példát mutat az egész országnak s a színházban nem képes kulturális intézményt látni. A filharmónikus estélyre, mely sokkal drágább, mint a színház, törjük magunkat, hogy flancoihassunk, de színház . . . az fidonce . . . oda járjon a nép.

Az egész szezonról lett volna még egy pár szavunk, de a hétfői zöld plakát után lovagias kötelességünk hallgatni. A beismérés elég harikiri.

Vége a komédiának.

Pontot teszek, mely az utolsó lesz. — Azt hiszem. — Nincs utálatosabb valami mint a nyomtatott betű.

Eszembe jut a kaméliás hölgy. A kimulás.

Moriendő . . . és függöny.

Tünde.

HIREK.

Előfizetési felhívás. Tisztelettel kérjük lapunk azon olvasóit, akiknek előfizetése lejárt, hogy az előfizetés megújítása iránt mielőbb sziveskedjenek intézkedni, nehogy a lap küldése akadályokba ütközzék. Mai számunkhoz postautalványt mellékelünk.

Képviselői közgyűlés lesz f. hó 30-án. A Szentmihályi-utcán levő városi telek eladásával, a tűzoltóadó behozatalával, a nőipariskola átvételével, Trak Géza államtudományi vizsgájának letételével és kisebb fontosságú ügyek ellátásával fognak foglalkozni.

A helybeli főgimnázium záróünnepélyét ma délután fél 5 órakor tartja meg.

A polgári leányiskola f. hó 25-én tartotta meg évzáró ünnepélyét, Suppé nyitányát Ostermuth Margit és Ungár Ilona érzéssel adta elő. A két örökös-t Béler Vilma szépen szavalta. Nagy hatást ért el a IV-ik osztály magyar dalegyvelege, mely után Farkas Imre „Idegen sir”-ját Weiszkrón Emme ügyesen adta elő. Ezután Takács Irén énekelt igen szépen. Záradékol a Rege a csodaszarvasról adtak elő, melynek szavalati részét nagy tetszés között Vietorisz Aranka adta elő, a zenei részt pedig a dalkör énekelte. — A Burger féle alapítvány kamatát Rossenwasser Gizella, a Haas féle alapítványt pedig Kürthy Amália nyerte el. Erber Frida, Kubacska Ilona, Bakos Lenke, Nagy Mariska 25—25, Ruzsa Pirocska, Schönbrun Anna, Szénfy Ilona, Tóth Jolán, Fekete Valeria, Rössenwasser Gizella 10—10, Kubacska Anna 15, Komjáthy Zsuzsó, Farkas Etelka, Kürthy Amália 20—20 koronát kapott. Ezen kívül igen sokan részesültek jutalomkönyvben.

Szabolcsvármegye Gazdasági Egyesülete f. hó 24-én választmányi gyűlést tartott, melyen megállapította az 1910-ben rendezendő 50 éves jubileumi kiállítás terjedelmét. Az országos jellegűnek tervezett kiállítás felfogja ölelni az elmúlt félszázad főbb mozzanait a jelenből pedig bemutatja az összes mezőgazdasági ágakat a modern művelési eszközökkel kapcsolatosan. Az ilyen nagyszabású kiállítás rendezéséhez természetesen sok pénz kell, melynek előteremtésében számítanak az állam hathatós támogatására, a községek és a társadalom adományaira. Hogy a kiállítás ne csak külsőleg legyen fényes, hanem a belső értéke is meglegyen a választmány elhatározta, hogy már most megkezdik a részvételre való buzdítást, a bemutatásra érdemes vállalkozások felszólítását. A két irányban megindított mozgalom előre láthatólag olyan kiállítást fog eredményezni, amely megállja majd helyét, bármelyik vidéki kiállítással szemben.

Főgymnasiumi tornaünnepély. Folyó hó 25-én, csütörtökön tartotta a főgymnasium a tornaünnepélyét díszes közönség jelenlétében, kik között városunk előkelőségeit is láthattuk. Az ünnepély méltó volt az érdeklődésre, mert egy a bemutatott szabadgyakorlatok, mint az athletikázás pompásan sikerültek, aminek elérésében jó része van a mesternek Bede Istvánnak, amilyen szakembere régen nem volt a gymnasiumnak. A szabadgyakorlatok után, melyből fegyelmet, egyöntetűséget és precizitást olvashattunk le, következtek az athletikai mutatóanyagok és az ennek keretében folytatott versenyek. A verseny fényes eredményének számokkal való kifejezésére pedig — melylyel az országos recordot is megközelítették — álljon itt ez a néhány adat: Pivnyik Gyula „helyből” 140 cm. magasságot ugrott és 10 m. 01 cm. távolságra dobta a nemzetközi méretű vasgolyót. Porubszky András 5 méter 93 cm. távolságot ugrott, ami gyönyörű eredmény. *Összminősítés:* öt athletikai számból: 1-ső lett Pivnyik Gyula. 2-ik Porubszky András. 3-ik Kovács Dezső. 4-ik Schönfeld Péter. 5-ik Fráter Iván. 6-ik Kis Aladár. 7-ik Bene Lajos, akik között osztotta ki jury, melynek elnöke Dr. Vietorisz József volt, a 7 díjat, az emléktárgyakat. Ezután a majáliskor tartott verseny eredményét hirdették ki. Az ottani győztesek pénz jutalomban részesültek, melynek egy némelyike olyan hatalmas summa volt, hogy tellik belőle még — ha már nem is nyaralásra, — de legalább . . . éjjeli zenére. (Cs.)

Közigazgatási bejárás. Folyó hó 24-én tartott meg a Kisvárda—nyirbaktai vasut közigazgatási bejárása, melyen engedélyt adtak a további eljárás folytatására.

Cséplőgépekhez mentőszekrények

teljesen felszerelve 7 koronától feljebb.

Hozzávaló kötszerek külön is kaphatók.

Sérvbajban szenvedők forduljanak teljes bizalommal:

Blumberg József, keztyűs és orvosi kötszerészhez Nyiregyháza, Városháztér 2. szám.

Telefon 96. — Fényképészeticzikkék gyári arban. Valódi párisi különlegességek. — Telefon 96.

Közgyűlés. Az ipartestületnek f. hó 21-ére összehívott gyűlését a határozott képesség meg nem állapíthatása miatt meg nem tarthatták amelyet ennek következtében holnap délelőtt 10 órakor a városházán fognak megtartani. A tárgysorozat szerint foglalkoznak a székház eladásából fennmaradt 26286 kor. hasznosításának fontos kérdésével, a területi jegyző fizetésrendezésének elodáztatlan ügyével s végül a felmerülő indítványokkal.

Évzáró. Nagykállóból értesítenek bennünket, hogy az ottani gimnásiumban a vizsgákat befejezték. Az ifjuság most már élvezheti a szünidő gyönyöreit, természetesen azok kivételével akik 1—2 „csikó“-val meg nem örvendeztették szüleiket. Ilyenek pedig sokan vannak, mert hiába a gyermek gyermek marad még akkor is, ha a gimnásiumba járóják.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tegnap előtt foglalkozott az ösztöndíjak odaítélésével és 300 koronás jutalmat adott Kelemen János helybeli vassztergályos segédnek.

Szép siker. Ma egy hete egy honvédségi és kereskedelmi kamarai tagból álló bizottság megtekintette a Lakatos Lajos és társai által folytatott katonai bakkancskészítést és a tapasztaltak felett elismerését nyilvánította.

Necrológ. Súlyos csapás érte Májerszky Mihályt, polgármesterünk testvérét, amennyiben felesége Debreczenben tegnapelőtt váratlanul meghalt. Az eset nagy részvétet keltett városunkban is ahonnan sokan mentek át a ma délután tartandó temetésre.

Nyilvános köszönet. A nyiregyházi kereskedő tanonciskolában a f. évi június hó 21-én megtartott évzáró vizsgálat alkalmából a szorgalmas s jó magaviseletű tanulók ösztöndíjazására a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara ez évben is 4 kitüntető ezüst érmet küldött; ugyanezen célra a Kereskedelmi Ifjak Egylete 12 K.-t, Gross L. H. társulati elnök ur 30 K.-t, Rosenthal Gyula ur 10 K.-t, Silberstein László ur 10 K.-t. két, magát megnevezni nem akaró tanügybarát 24 K.-t adott, végül Stern Jenő iskolai alap kamatait 1050 K.-t szintén e célra fordítottuk. A négy kitüntető ezüst érem a III. osztály 4 legkiválóbb tanulójának ítéltezt oda, név szerint: Csiha Károly, Lichtenberg Lajos, Prékopa András és Princz Sándor tanulóknak; 16 jeles rendű tanuló között pedig 3, 6 és 10 K részletekben 9650 K készpénzt osztottunk ki. Fogadják iskolánk jöltevői áldozatkészségükét az iskola nevében kifejezett s hálás köszönetemet. Nyiregyháza, 1908. június hó 22-én. Ruhmann Andor igazgató.

Mulatság. A nagykállói tűzoltóság 21-iki mulatsága, ugy erkölcsi mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. A tánc viradtig tartott.

Vizsga. A nyiregyházi ág. n. ev. népiskolák tanulóinak évzáró vizsgálatai június hó 14-től 23-ig bezárólag az egyházi és iskolai előljáróság vezetése, a tanügybarátok és a szülők élénk érdeklődése mellett folytak le. A vizsgálatokon szorgalmas és jó magaviseletű tanulók között az e célra rendelt iskolai alapítványok kamataiból 76511 K készpénz, 50 biblia, 43 énekes könyv és 156 jutalom könyv 34495 K értékben osztott ki. Kedves kötelességemnek tartom, hogy elősoroljam itt azoknak a tanügybarátoknak neveit, akiknek örömük telt abban, hogy megjutalmazták azon jó tanulókat, akiknek ösztöndíj vagy jutalomkönyv már nem jutott, azonban nyilvános dicsőretet nyertek. Így Dr. Prok Gyula isk. felügyelő ur 4 könyvet, Dr. Vietorisz József 3 könyvet, Csengery Kálmán ur 8 könyvet, Borbély Béla ur 10 könyvet, Deutsch Izidor ur 4 könyvet osztottak ki. Ugyanezen célra az Országos Állatvédő Egyesülettől 10 db. értékes könyvek kaptunk. Ezen kívül a szegény, de szorgalmas tanulók megjutalmazására Pataky István tszéki bíró ur ez idén is 10 K.-t, Csengery Gyula ur 10 K.-t, Groák Lajos ur 10 K.-t Sipos Béla ur 3 K.-t, Nagy Imre ur 3 K.-t és Lichtmann Dezső ur szintén 3 K.-t adott, Fogadják nemes lelkű jótévedőink adományaikért iskolánk nevében őszinte hálám kifejezését. Őrizték meg a jövőre nézve is iskolánk iránt táplált meleg érdeklődésüket! Nyiregyháza, 1908. június 23. Ruhmann Andor igazgató tanító.

Szokolóadás. A nyiri homok állandó trágyázást kíván, ugyde a jövedelmezőség fokozása szempontjából a legelők területét és a jószágállomány számát megyénkben, a minimumra redukálták. Nincs tehát más mód a föld termőerejének fenntartására, mint a műtrágyázás felkarolása. Erről a rendkívül fontos tárgyról lesz szokolóadás a városháza nagy termében, Péter-Pál napján, délelőtt 9—10 óra között, melyen az érdeklődőket szívesen látja a hatóság.

A Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület köréből. **Értesítés.** Egyesületünk azon rendeltetése, kik az 1908—909. tanévre gyermekeiket Budapestre vagy Kolozsvárra a tanítók házába óhajtják felvételni, továbbá az Eötvös alaptól ösztöndíjra esetleg segélyre igényt tartanak a jótékony egyesület elnökségéhez címzett s az előirt mellékletekkel felszerelt kérvényeiket választmányuk ajánlatának melléklése s illetékes helyre leendő felterjesztése végett, hozzám legkésőbb jövő július hó 3-ig beküldeni szíveskedjenek. Nyiregyháza, 1908. június 24-én. Orsovsky Gyula egyesületi elnök. **Meghívó.** A Szabolcs vármegyei Tanító egyesület választmánya f. év július 4-én délelőtt 10 órakor Nyiregyháza, a róm. kath. iskolahelyiségben rendes gyűlést tart, melyre a választmány tagjai meghívottnak. **Tárgysorozat.** 1. Elnök időszaki jelentése. 2. Jegyzőkönyv hitelesítés. 3. Az egyesület pénztára állapotáról előterjesztés. 4. Az Eötvös alap egyesület elnökségének a hazai tanító egyesületekhez intézett átirata. 5. A Szepesi Tanító egyesület elnökségének felhívása. 6. A Győrvidéki Tanító egyesület választmányának az Eötvös alap ügyében hozott határozata. 7. A Hunyadmegyei Általános Tanító egyesület megkeresése. 8. Egyesületünk képviseltetése az Eötvös alap és a tanítók országos bizottságának ez évi nagygyűlésén. 9. A kisvárdai és nyiregyházi járáskör elnökségének jelentése. 10. Az Eötvös alap jótéteményeire pályázó egyesületi tagok kérelmének ajánlata ügyében intézkedés. 11. Egyesületünk által a Ferenc József Tanítók Házában 4000 kor. tőkével tett szoba-alapítványról kiállított s miniszteri jóváhagyást nyert alapítólevél bemutatása. 12. Indítványok tárgyalása. Kelt Nyiregyháza, 1908. június 26-án. Orsovsky Gyula elnök, Ozvald József főjegyző.

A honvédelemügyi miniszter leiratilag értesítette alispánunkat, hogy a honvédség kötelekébe tartozó vagy tartozottak árvái részére a budapesti József fiu és Erzsébet leányárvaházban egy-egy alapítványi hely megüresedett. Pályázni 6—12 éves gyermek hozzátartozóinak lehet. A kérvényt a honvédelemügyi miniszterhez július 15-ig kell benyújtani.

A magyar orsz. tűzoltó szövetség július 5-től 25-ig szaktanfolyamot tart, melynek felvételi szabályai városunkban a vármegyei levéltárában tekinthetők meg.

A kenderáztatási bárcák kiadását holnap kezdik meg a városházán.

Felügyelet a közutakon. Alispánunk hivatalos utazásai közben azt tapasztalta, hogy építkezések alkalmával sokan foglalnak a közutakból, mások pedig a legeltetési és utasználási tilalmakat szegik meg. Ennek a következtében 11558—908 sz. a. rendeletet adott ki polgármesterünkhöz a szolgabírákhoz és a községi előljárókhoz, hogy az utak épségben tartására nagyobb gondot fordítsanak, az államépítészeti és a vármegyei központi hivatalait pedig utasította, hogy az alantások ténykedéseit ellenőrizzék. Ez az intézkedés magában hordja dicsőretét.

A Kereskedő Ifjak Egylete f. év július 5-én, mint már jeleztük, a Sóstón nagyszabásu nyári táncmulatságot rendez. A zenét Benczi Gyula és Sáray Elemér szolgáltatja jeles zenekarukkal. A kisvasut a közönségnek egész éjjel rendelkezésre áll.

A Nyirbátori járás vörös kereszt egyesülete által f. hó 21-ikén tartott nyári mulatságon felülfizettek: Mária-pócsi szent bazil rend 10 kor., Somossy Ferencz 5 kor., Kovács Dezső 2 kor., Adorján Gyula 5 kor., Kende Sándor 5 kor., Hahnel Ferencz 5 kor., Balogh Ferencz 5 kor., Hittel Lajos 8 kor., özv. Szalkay Imréné 15 kor., Fisch Hermanné 3 kor., Boldizsár Imre 5 kor., Juhász Ferencz 1 kor., Kékly István 1 kor., Tivadar

Endre 1 kor., Mandel György 3 kor., Vadász Pál 2 kor., dr. Szende Emil 3 kor., Fisch Lajos 10 kor., Dr. Szende Adolfné 3 kor., dr. Lukács Emilné 3 kor., Pető Mór 4 kor., Mandel József 10 kor., Sándor Lajos 5 kor., dr. Róth Izsó 3 kor., Wahrman József 5 kor., Breszlauer Jenő 1 kor., Weiszberger A. 1 kor., Rác Sándor 1 kor., Landau Ernő 1 kor., dr. Kondrács Gusztáv 3 kor., Szabó Lajos 5 kor., Herskovics Józsefné 1 kor., Goldmann Ármán 3 kor., dr. Budai Gyula 3 kor., Mandel Ödön 3 kor., Molnár Róbert 5 kor., Fogadják a nemes szívü adakozók valamint Littke L. pezsgőbor gyáros, ki az egyesület részére 10 üveg kasinó pezsgőbort ajándékozott, mely az egyesületi pénztárnak 103 kor., jövedelmet hozott—az egyesület vezetősége által az uttal nyilvánított hálás köszönetét.

Halálozás. Vettük és részvétünk kifejezésével adjuk le a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy Özv. Szudy Gusztávné szül. Öhszláger Rozinának f. hó 22-én éjjeli 12 órakor életének 78 ik, özvegyiségének 16-ik évében kínos szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hült teteme f. hó 24-én d. u. 4 órakor fogtak az ág. ev. egyház szertartása szerint a vasut meletti temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Nyiregyháza, 1908. június 23-án, Béke lengjen porai felet! Gyermekei: Sudy Emilia, özv. Matulka Ödönné, Sudy Etelka, Mácsánszky Lajosné. Unokái: Matulka Ödön, Matulka Emilia, Vass Istvánné, Mácsánszky Etelka, Zimmermann Rezsőné. Dédunokája: Vass Zoltán.

A Korona vendéglő züllesztésével mult számban foglalkoztunk, minek következtében Kertész Bertalan főkapitány a közlemény megjelenése után azonnal vizsgálatot tartott és intézkedett, hogy a rendtelenségek megszüntetessenek. A kártyásokkal szemben a kapitányság szintén eljárta, minek az lett az eredménye, hogy a nyomozati iratokat áttette a büntető bizottsághoz. A tulajdonos város egyidejűleg intézkedett saját hatáskörében is, hogy a vendéglő állandó felügyelet alá kerüljön és sem a lakosság, sem pedig a tulajdonos város érdekei csorbát ne szenvedjenek. A több oldalról folyamatba tett vizsgálat eredményét érdeklődéssel várjuk.

Ami nem helyes. Kékese község egy 18 méter hosszú 6 lakrészből álló, tehát nagyobb szabásu községháza építését mondotta ki. Dacára annak, hogy a pályázati határidőt jun. 25-ben állapították meg, a hirdetményt az előljáróság csak jun. 17-én bocsátotta ki, mely Szabolcsvármegye hivatalos lapjában jun. 25-én jelent meg. Ilyen körülmények között versenyről szó sem lehet, mert a vállalkozók az építkezésről csak a határidő lejártá után értesülhettek. Itt a nagy nyilvánosság előtt kérem fel alispánunkat, szíveskedjék intézkedni, hogy a közszállítókra vonatkozó hirdetmények kellő időben tétessenek közzé, mert a hasonló esetek ismétlődése érzékeny károsodásokkal járhat a közbizalomra nézve. Tisztelettel. Egy vállalkozó.

Gimnáziumi hangverseny. Tegnap, folyó hó 26-ikán délután 5 órakor tartotta Santroch Alajos a tanítványaival, a gimnáziumi dalkörrel és zenekörrel a hangversenyét. Már a 6 számból álló program is meglepett, de meglepetésünket az elragadtatásig fokozták az előadott számok. A zenekör 3 számot adott. Norma nyitányt Bellinitől, a Varázskeringőt Lehártól és egy magyar dalokból komponált indulót. A dalkör Kapi Gyulától az „Árpád sirját“ és Hoppe R.-től Népdalegyveleget énekelt. Volt egy négykezes is, melyet zongorán Vertse VIII. o. t. és Santroch VI. oszt. tanuló játszottak. A darab címe: „Symphonie“ Mozarttól. Végül a hangverseny slágere egy quintette volt. Phantasie Stauk F.-től, melyet Vertse VIII. o. t., Lojek VIII. o. t., Handel VII. o. t., Santroch VI. o. t. és Gnaud V. o. tanuló játszottak.

A szép és nagyszámu közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta úgy az előadott „kar“-okat, mint az „együttesek“-et és hálából a szépen eljátszott darabokért tapsal jutalmazta a művész ifjakat, kik közül mint tehetségeket külön ki kell emelnünk, minden kényeztetési szándék nélkül — Vertsét, Santrochot, Lojeket, akik már számottevő játékosok. A legnagyobb érdem és az elisme-

rés soha nem hervadó babérja azonban a mestert, Santroch Alajost illeti, ki már régóta szerzi Nyiregyházának messze idegenben is a dicsőséget, melyhez ez a hangverseny is hozzájárult. A szép sikerhez gratulálunk. — A mester jutalmát, a közönség ovátiójában már megkapta. Talán sohasem láttam közönséget is olyan elégedetten távozni valahonét, ami sokat jelent, mert az impressió sohasem téved. (Tünde.)

Az érettségi vizsgálat eredményét ma egy hete hirdették ki. E szerint 6 jeles, 16 jó, 24 egyszerű érettnak nyilvánított. Egy év múlva teendő vizsgálatra 1, 2 hónapra 4 tanuló vettettet vissza. Az iskola e szerint igen szép eredményt ért el.

Tűzoltó adó. A nyiregyházi önkéntes tűzoltó-egyesület szép multra és fényes eredményekkel járó versenyekre tekint ugyan vissza, de további fejlesztése elől, éppen a polgárság érdekében nem térhet ki a város. A szerelvények kiegészítése, állandó tűzoltó-laktanya létesítése a fizetések rendezése, mind olyan kérdés melyet soká halogatni nem lehet. A függőben lévő kérdések megoldhatása céljából akarja most a város a tűzoltó adót behozni. A tervezet szerint 9700 korona volna az évi bevétel, ami a lakosságot a következőkép terhelné:

Csoportok megnevezése	1		2		3		4		Jegyzet
	Lakrészek száma	Házak száma	Adókulcs kor.	f.	Összesen kor.	f.			
I.	1	1200	—	50	600	—	—	—	—
II.	2	677	1	—	677	—	—	—	—
III.	3	1450	2	—	2900	—	—	—	—
IV.	4	114	3	—	342	—	—	—	—
V.	5	108	4	—	432	—	—	—	—
VI.	6	70	5	—	350	—	—	—	—
VII.	7	35	7	—	245	—	—	—	—
VIII.	8	18	8	—	144	—	—	—	—
IX.	9	11	10	—	110	—	—	—	—
X.	10	10	11	—	110	—	—	—	—
XI.	11	5	12	—	60	—	—	—	—
XII.	12-től 16-ig	9	14	—	126	—	—	—	—
XIII.	Malmok s tüzes gépekkel dolgozó gyártelepek (10)		25	—	250	—	—	—	—
XIV.	Ipartelepek s faraktárak (16)		25	—	400	—	—	—	—
	(503) Nyílt üzlet-helyiségek								
XV.	I.) II.) III.) IV.)	osztályu	10	—	—	—	—	—	—
			6	—	—	—	—	—	
			3	—	—	—	—	—	
			1	—	2515	—	—	—	
XVI.	Különálló raktárak (34)		8	—	272	—	—	—	
XVII.	Kávéházak, sörházak I. korcsmák II. (50) III. osztályuak	6	—	—	—	—	—	—	
		4	—	—	—	—	—		
		2	—	200	—	—	—		
Összesen:			9733	—	—	—	—	—	

A kérdést megoldani nem könnyű mert számot kell vetni a lakosság teherbíró képességével és az egyes csoportoknak a tűzoltóságra való utaltságával. A kivétel még nem végleg-

s így a felmerülő alapos kifogásokat még figyelembe lehet venni.

Új vasút. A magyar forgalmi rt. egy küldöttsége járt városunkban és puhatolódzott, hogy milyen fogadtatásban részesülne egy Nyiregyházától Hajdudorogon át Hajdunánásig vezető vasút tervezése. A megbízottak később Nyiregyháza kiküldöttjeivel Hajdudorogon és Nánáson is jártak, ahol rokonszenvesen fogadták az eszmét.

Talált tárgy. Rendőrségünkhöz egy cigarettatárcát szolgáltatott be.

Elfogott leánykereskedő. Grün Lina, az itteni származású kalandornőről szól ismét az ének. Máramaroszigeten tartózkodott ugyanis, egy ottani cigányprimás leányát akarta megszöktetni. Azon mesével állott elő, hogy az ő katonatiszt fia megszerette a leányt, aki nőül akarja venni. Grün Lina Kassán és másut is foglalkozott lelketlen mesterségével. Ez a hölgy különben volt már tébolydában is. Ugyanő, zsidó léttére, keresztel a mellén ámitoita a hiszékeny népet. Ha viselt dolgaiért kelepcebe került, bolondnak tette magát és tovább siklik. Így történhetik, hogy üzelmeinek sem szere, sem száma nincs. Nem létező fiát folyton házasiítja, mely címen tartatja magát, míg fel nem ismerik. Igazán különös, hogy napjainkban eképen is lehet megélni. Szegényházi kosztra kellene fogni Grün Linát, akkor elfeledné a betanult meséket.

Párbaj az országuton. Tegnap a város-tól 2 kilométernyire véres verekedést rögtönzött 3 vencesellő ember, Szabó József, Molnár János és Molnár Mihály kiscgazdák szólalkoztak össze, minek az lett a vége, hogy késsel és vasvillával támadtak egymásra. Egy falubeliek akkor ért oda, amikor a két Molnár eszméletlen ellenfelét szurkálta. Az utóbb érkezett a két ittas ember üldözöbe vette és leakarta ütni, hogy ne lehessen ellenük tanu. Tóth azonban elmenekült, egy arra menő bérkocsiba ugrott s a rendőrségre hajtattott. A városházáról 6 ember ment ki és kocsira rakva behozták mind a 3 embert. A tetteseket azonban kihallgatni nem lehet, mert a sok vérvesztéstől kórházi ápolásra szorultak. A városháza udvarán pedig ott áll 2 szekér elé fogva a szereplők 4 lova. A négy lábu állatok nem is sejtik, hogy gazdáik azon szólalkoztak össze, hogy melyikőjük lova külömb. Odahaza pedig 3 asszony, egy csomó gyermekkel környékezve hiába várta tegnap haza a családapát.

Köszönetnyilvánítás. Drága kis lányunk elhunytá alkalmával oly sokan kerestek fel bennünket részvétükkel, hogy mostani meggyötört lelki állapotunkban képtelenek vagyunk azt egyenként megköszönni; fogadják azért az illetők ez uton hálás köszönetünket szíves részvétükért. Nyiregyháza, 1908. június 26. Paulik János, ev. lelkész és családja.

Elgázolt ember. Izgalmas jelenetnek voltak szemtanui tegnap a piactéren járók. A villamos társaság egyik napszámosa egy kis kocsit huzott maga után a kikövezett ut közepén. Sem előtte, sem utánna nem ment senki, ami azért fontos, mert elgázolója azal sem védekezhet, hogy nem tudott mellette elhajtani. A 75-ös taligás egyenesen rá hajtott és elgázolta a vágató ló elől ki nem térhető embert. A szerelőt súlyos sérülésekkel szállították lakására, a taligásról pedig megállapították, hogy ittas. Az eset nem volna nagy dolog, ha a taligások nagy része nem volna állandéan részeg, minek következtében idézhetjük — bár nincsenek mentőink — a budapesti mentő egyesület jelmondatát, hogy mindnyájunkat érhet bal eset. A rendőrség úgy halljuk figyelőlapot állított ki minden taligásra vonatkozólag és akiknél gyakori a berugás, azoktól megfogják vonni az engedélyt.

Kiállítás. A nőpariskola ez évben is megtartja a szokásos munka kiállítását. A bemutatásra kerülő tárgyak nem csak azért érdekesek, mert egy év munkásságát tüntetik fel, hanem azért is, mert összehasonlítást engednek a múlt években készített tárgyak értékével és meggyőz bennünket, hogy az iskola a haladás útján van s évről-évre újabb és értékesebb tárgyakat produkál. A megnyitás holnap 10 órakor lesz és 3 napig tekinthetők meg a kiállított tárgyak, 20 fill. belépti díj mellett.

Lopott lovak. Hegedüs Pál apagyi lakos 7 éves fakó kanca lova és Hegedüs Ferenc anarcsi lakos 7 éves hamu színű kanca lova elveszett. A jelek szerint cigányok lopták el, a legelőhelyről.

A rendőrség felhívja azokat akiknek ismerőseik Pitsburgban vannak, hogy azok lakását jelentsék be nála, mivel sokan elpusztultak egy bányarobbanásnál, akiknek személyazonosságát még nem állapíthaták meg.

Fenyeget a szájfájás. A rendőrség hirtelményi uton szólította fel a gazdákat, hogy a ragadós száj és körömfájás észleléséről azonnal tegyenek jelentést.

Lourdes és Róma. Hook János vezetése alatt jubileum záródoktatot rendeznek Lourdesbe és Rómába. A 12 napra terjedő ut költsége 280 koronától 550 koronáig terjed. Bővebb felvilágosítással a Budapesti, Galamb-u. 4. sz. a. lovó rendező bizottság szolgál. Az indulás szept. 4-én történik.

A kassai cs. és kir. hadbiztoság közli a debreczeni kereskedelmi és iparkamarával a munkácsi, m.-szigeti, nyiregyházi és szatmári állomásai részére az 1908/909 évi biztosítási időszakban szükséges kenyér, zab, széna és szalma élelmiszerek módosítottait. A beszerzési módok lényegére vonatkozó további felvilágosításokat kívánatra mindenkor készséggel megadja ugy a hadbiztoság mint bármely élelmészraktár és a kereskedelmi és iparkamara. Ajánlatok a széna, szalma és tűzlobányagra legkésőbb 1908. július közepéig, kenyőrré és zabra folyó év szeptember végéig nyújtandók be a hadtest hadbiztoságánál.

Hamupipőke mozgófényképekben. Az Apolló villanyszínház vállalkozóinak sikerült ezen mindenütt általános feltűnést keltő, gyönyörű képsorozatot kölcsönképen megszerezniök s azt szombat vasárnap és hétfőn fogják városunk közönségének bemutatni. Ezen szenzációs több felvonásból álló kép hossza kb. 600 méter, lejátszása tehát teljes fél órát vesz igénybe. A mese egyes jelenetei gyönyörű vidékeken vannak felvéve a szereplői pompás toaletekben játszanak. Általában az egész képsorozat rendkívül látványos s talán a filmgyártásnak egyik legsikerültebb terméke. E képsorozat ugy a vasárnapi, mint a hétfő délutáni gyermekelőadásokon be lesz mutatva! Ezen kívül színre kerül még: A világ leghíresebb birkozómestereinek versenye, Érdekes sportképek. Egy korszolyázó első kísérletei. Nagyon mulatságos história. Fiatal házások. Kacagtató történet Bűntett a hegyek között. Ezen dráma a Sveci hegyek között játszódik la s egyes megkapó jeleneteinek gyönyörű színterei vannak. E kép a filmtechnika egyik legszebb alkotása. Hossza 400 méter. Egy szakácsnő kalandjai. Kacagtató történet. Nagyon mulatságos! A gyermek egészsége miatt! rendkívül érdekes természet felvételek a gyermekvilágból! Hétfőn este fél 9 és fél 10 órakor nagy elite-előadások. Színre kerül: A nomádok. Rendkívül érdekes és tanulságos életképek a Sicíliai tengeri- és gyöngyhalászok. Szenzációs természet felvételek a gyönyörű olasz sziget csodaszép vidékeiről. Rendkívül érdekes és tanulságos jelenetek a tengerihalászat különféle módosatairól képek a tengerről. Felvételek a tenger alatt! Miként a fenti műsorból látható az „Apolló” e héten olyan magas színvonalon álló előadásokat fog produkálni ilyeneket mozgószínházak még Nyiregyházán egyáltalán nem, de még a fővárosi színházak is ritkán mutatnak be. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét!

Betöltendő állás. Nagyhalász községben július 7-én egy segédjegyzői állást töltenek be. Pályázati kérvények a kemecsei szolgabíróhoz július 5-ig adhatók be.

Bérbeadás. Nyiribrony község határában kigyakorolható vadászati jogot, aug. 4-én adják bérbe.

Eltűnt fiu. Sutka Pál 10 éves fiu szüleinek ungvári lakásáról Szabolcsmegyébe jött rokonait meglátogatni, de itt nyoma veszett. Ungváron Nyiregyházaig váltott vasúti-jegyet, hogy innen dombrádi, majd nyirbogatyi ismerőseikhez utazhassék. Mind a három helyen nyomozták már, de feltalálni nem tudták.

Tiszába fult. Zsiska Gábor 9 éves tiszaladányi iskolás fiu a Tiszába fult.

Mérgőt ivott. Avasi Teréz cseléd, életunt-ságból megmérgezte magát. Állapota azonban nem súlyos.

Mi az oka a gyermekek hasmenésének?
A míg a hűvösebb évszakok idején a gyermekek hányásos hasmenése aránylag ritkább és veszélytelenebb megbetegedés, addig a nyár kezdetén már gyakoribb, sőt a legmelegebb hónapokban nagyon sűrűen előforduló gyors és veszélyes lefolyású, elannyira, hogy ez időszakban a gyermekhalandóság ijesztő mértékben fokozódik. Ennek a szomorú dolognak, mely bár legfeltűnőbbben a nagyvárosokban látható, de a mely a falusi gyermekeket is észrevehetően tizedeli, két nagy jelentőségű dolog adja meg a magyarázatát a nagy hőségtől okozott csökkenése a kiscsinyek ellenállóképességének, másrészt a tehéntej bakteriumtartalmának rohamos megszorodása és a tej vegyi bomlása. Az utóbbi ártalmaktól könnyen megóvhatja az anya gyermekét, ha annak táplálására csupán a Nestlé gyermeklisztjét használja, melynek kiválóságát már csaknem félszázados multja igazolja, s a mely mindég készen áll a használatra, jól táplál, nem savanyodik és nem bomlik soha és e tulajdonságai révén az emésztőszerveket is mindig rendben tartja.

Kékkő, raffia-háncs és szőlőkötő for-nál legjutányosabban beszerezhető Hirschl-Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. — Ugyanott vízmentes ponyvák, terményszakok és mindenféle gazdasági kötélárak 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ékszerre van szüksége, és ezt jutányos áron óhajtja beszerezni, úgy forduljon bizalommal **Vrabecz** órás és ékszerészhez Nyiregyháza Iskola-u: 8 Javításokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett készít.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó aruházát, a hol is a legujabb hazai férfi gyapjú szövetek valamint a legdivat-sbban női esztümőknek való keimek kaphatók.

Hol kapja szabadságát tölem? Egész-sen kis csendes fészekben fent a turingai erdőben Sem orvos sem patika nincs ott. — S ha megbetegszik? — Dehogyan betegszem meg! Legteljebb meghülök, a micsoda az faluhelyen előfordul. De ilyenkor veszek régi kedves Fay-féle sodeni pasztilláikat, melyekből 12 skatulya van a kofferemben. Semmiféle meghalás meg nem érthat! Fay igazi sodeni pasztillái kaphatók minden gyógyszertárakban drogériákban és ásványvízkereskedésben 1-25 K-ért Ausztra Magyarország vezérképvise-lésége: **W. Th. Gunzert Wien, IV. Grosse Neugasse 27.**

Szerkesztői üzenetek.

R. J. Kemece. Különböző értékes cikkét félreérthetetlen személyi vonatkozásai miatt elvből nem közölhetjük. További cikkei azonban meleg érdeklődéssel várjuk.

X. lapunk olvasójának. A Korona ügyében mult héten közölt cikkünk a közegészség és közérdekre való tekintetből lett megírva. Az Ön pedig, melynek már másodizben sürgeti leközlését anélkül, hogy magát megnevezné, veszedelmes személyes éllel bír és bele nyulik magán társaságba. Anélkül, hogy mi az állításokról személyesen meglennénk győ-ződve, magunk kontójára ily dolgokba bele nem mehetünk. Tessék cikkét aláírni, személyesen bemutatkozni, úgy lehetséges, hogy egy kis kefélléssel leadjuk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Szent-Lukácsfürdői Kristályforrás ásványvíz

Étvágyat javít.

Gyomorrontást megakadályoz.

Főraktár: **Hibján Sámuel** utódai-nál, kapható ezenkívül **Hoffmann Adolf** **Leuchter Sámuel** stb. fűszerkereskedő cégeknél, Nyiregyházán.

Schicht- szappan a legjobb!

A mosás, akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Sóstó!

A legnagyobb igyekezetemet oda irányítom, hogy a Sóstóra kiránduló közönség igényeit minden irányban kielégítsem. Bevezettem egy jutányos étkezési rendszert, mely már délután 4 órától kapható **három adag étel**: egy előétel, egy sült és tészta vagy sajt 1 k. 20 fillér.

Tájékoztató ismertetem boraim árát: 1 liter asztali 1 korona, 1 liter rizling 1 kor. 20 fill, zöld szilvéni 1 kor. 20 fill.

Kuglizni kedvelők részére a fürdő mellett, az u. n. szódagyári épületnél kitűnő **tekepályát** rendeztem be s ugyanott vendéglő is van.

Iparosok multságára a nyári táncsterem mindenkor **díjtalanul** áll rendelkezésre.

Olcsó, szép és tiszta szobák még kaphatók.

Izraelita ritus szerint étkezőknek külön **kóser** vendéglő, melyet Schwartz Henrik vezet az u. n. szódagyári épületben.

A n. é. közönség szives latogatását kéri tisztelettel:

Lendvai Kálmán.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy negyed százada fennálló óra és ékszer üzletemhez unokaöcsém **Engel László** urat nyilvános társul vettem s mátol fogva az üzletet **Löfkovits Arthur** és **tsa.** cég alatt folytatjuk. **Engel László** ur ki szakmabeli kiképzését üzletemben nyerte s azt Párisban s Bécsben tökéletesítette, bizonyára hozzá fog járulni ahoz, hogy a n. é. közönség az üzletemben megszokott megbízható szakszerű előzékeny kiszolgáltatását ezentul még fokozottabb mérvben megtalálja.

Az új **Löfkovits Arthur** és **Társ** céget de minden egyében a régi üzletet a n. é. közönség további nagybecsű jóakaratu pártfogásba ajánlva vagyok kitűnő tisztelettel.

Debreczen, 1908. június 28.

Löfkovits Arthur.

„Keleti pályaudvar”

TELEFON 64-57. **nagyszállóda** TELEFON 64-57.

Budapest, VII. kerület, Thököly-ut 18. sz. A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobaárak 2 K 40 f.-től kezdve, villanyvilágítással együtt. **Utazóknak 20% engedmény.** Posta és távirada a házban, minden oldalról villanyos közlekedés. Tulajdonos **Hersch Samu.**

SIRKŐVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

GÁNÓCZ GYÓGY- FÜRDŐ

Szepesmegyében, a Kassa-oderbergi vasut fő-vonalán, Poprádfelka állomástól 30 perc.

Posta, vasut, telefon és csendőrs helyben.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

Rendkívüli szénsavtartalmu 24 foku természetes hévvizel, mely most újból lett vegyelemeze és a fürdőtelep ujonnan vízvezetékkel ellátva. Férfi- és női tükörkádfürdők masszázsal és hideg gyógymód alkalmazása. Ajánlatos reuma, köszvény, ischiás, **ideges szív bajok**, gyomorhurut, emésztési bántalmaknál, vérszegénység, női bajoknál, sőt izom hűdüléseknél, görvényes bántalmaknál és angolkór-nál felülmulthatatlan s egyedüli Szobaárak naponta 1.20 koronától feljebb. Házilag kezelt kitűnő, jó, izletes és olcsó. ellátás.

A la carte és table d' hôte.

Elő- és utóidényben tetems arengedmény. Állandó fürdőorvos. Prospektust kívánatra ingyen és bér-mentve küld a fürdőgondnokság **Gánócz**, vagy a Menetjegyiroda Budapest, Vigadó-tér 1. sz.

A MAGYAR UJSÁGÍRÁS SZENZÁCIÓI!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója.

Főszerkesztő **BRAUN SÁNDOR** Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA.**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K. — f. || Negyedévre 4 K. — f.
Félévre 8 K. — f. || Egy hónapra 1 K. — f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg, — pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám 5 krajcár

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre 6 K. — f. || Negyedévre 1 K. 50 f.
Félévre 3 K. — f. || Egy hónapra — K. 50 f.

Mutatványszámokat küld a kiadókiatall:

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

SIRKŐVEK

tíz százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Nyiregyháza, Kótaji-utca 5. szám.

Órák és ékszerek nagy választékban.

Óra és ékszer javítások!

Ékszer átalakítások szolid árakban jótálás mellett készíttetnek.

Állandóan nagy választék, megbízható járásu zsebórákból, legújabb divatu, ebédli és szalon órákból, mindennemű fali és ébresztő órákból.

Kitűnő gramophonok, a legutóbb felvett, gramophon lemezekből nagy választék.

Olcsó ár. Pontos kiszolgálás!

(A Schiller-féle volt helyiségben.)

Tisztelettel:

KAZÁR JÓZSEF,
órák és ékszerész.

Törött aranyat és ezüstöt legmagasabb napi árban veszek.

Javítások jótálás mellett.

Szalon és ebédli órák.

Eredeti stassfurti
40%-os kálisót
= és kainitot =valamint az összes egyéb mű-
trágyákat legolcsóbb áron szállítja**Kalmár Vilmos**a stassfurti Kálisyndikátus ve-
zérképviselője

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

**Tüdő és nyakbetegek,
asztma és gégebetegek!!**Aki tüdő vagy gégebajától sőt a leg-
makacsabbtól is, aki asztmától a legelhanya-
goltabbtól sőt a gyógyíthatatlannak látszó-
tól egyszer és mindenkorra szabadulni akar, az
forduljon **A. Wolffsky-hoz Berlinbe. N. Weissen-
burger Strasse 79.** — Ezerszámban levő kö-
szönőlevelek nyújtanak biztosítékot kúrám
nagy gyógyerejéről. Füzetek ingyen.

Alapított 1900.

Bármilyen ruhák
vegyitisztítását, festé-
sét és gouvellirozását
a legmeglepőbb ered-
ménynyel végzi**Gabulya Mihály**kelmefestő, vegyiruhatisztító és
gouvellirozó int zete**Nyiregyháza.**

Pazonyi-utca 13.

(Zrinyi szálloda udvar.)

Alapított 1870-ik évben.

Telefon 125 sz. **Fúrott kutak** Telefon 125 sz.építését, 50-től 400 méter mélységig, valamint vízvezeték, fürdő,
erő és kézi szivattyúk szerelését legjutányosabb áron vállalja:**Szilágyi Mihály**ekegyára és fúrott kut építési vállalata **NYIREGYHÁZA.**

(Kivonat eredetiről.)

1589/907. szám.

Bizonyítvány.Alulírott hivatal ezennel bizonyítja,
hogy Szilágyi Mihály nyiregyházi kut-
fúró-mester a Nyiregyháza — szerencsi vo-
nalon több mélyfuratu kutat létesített,
melyek úgy műszaki kivitelben, valamint
a szolgáltató víz minősége tekintetében
kifogástalanok.

Nyiregyháza, 1907. augusztus hó 22.

Magy. kir. államvasutak
nyiregyházi
osztálymérnöksége.**Aranyérem-
mel és disz-
oklevéllel
több ízben
kitüntetve.**

15000/1907. K.

Hatósági bizonyítvány.Nyiregyháza város hatósága hivata-
losan igazolja, hogy Szilágyi Mihály
helybeli ekegyáros és fúrott kut építési
vállalkozó a Nyiregyháza város által lé-
tesített fúrott kutak legnagyobb részét
készítette és az általa készített kutak
úgy műszaki tekintetben, mint a víz
minősége tekintetében kifogástalanul let-
tek elkészítve.

Nyiregyháza, 1907. évi aug. 22.

Bogár Lajos,
h. polgármester.Moesz Béla,
h. főjegyző.

Százánál több elismerőlevél.

Stubnyafürdő

518 m. a tenger színe fölött. Léggögyfürdő.

Hat természetes kénes hévforrás, (38—48°C)

Köszvény

Rheuma

Ischias

Börbete-
ségek

Női bajok

**44 hold
park**
közelben nagy
fenyőer-
dők.Thermál-
távkörfürdők,
kádfürdők.

Massage

hidegvizkúra.

Ivókúra.

Posta- és sürgönyhivatal, vasuti
állomás, gyógyszerár. 4 fürdőorvos.

Képes prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Első és utóidény 50% kedvezmény!

Olcsó lakások és ellátás!

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki vásárló közönséget értesíteni, hogy szőnyegáru üzletemet a róm. kath. iskola házából az Erdélyi ezelőtt Tester-féle házba helyeztem át.

○○○○○○○ Tisztelettel: **Kreisler Simon** szőnyeg és divatáru cég. ○○○○○○○

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyiregyháza.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Kereskedők és Gazdák Köre.

Pályázat.

A Kereskedők és Gazdák Körének kereskedő-tanonc iskolai bizottsága a helybeli alsó foku kereskedelmi iskolában a következő tantárgyak ellátása végett nyit pályázatot.

1. Számtan, heti 6 órában;
2. Könyvvitel, heti 4 órában;
3. Váltó isme és kereskedelmi levelezés, heti 2 órában;
4. Közismereti tantárgyak, heti 9 órában.

A tantárgyak a miniszteri tanterv értelmében és a szabályzatok szerint készítenők tanórarend mellett lesznek tanítandók.

A díjazás a heti órák száma szerint akként van megállapítva, hogy az 1.—3. alatti tantárgyaknál a heti egy óra évi 100 koronával, a 4. alatti tárgyknál a heti egy óra 85 koronával lesz honorálva.

Az alkalmazott erők egyike az igazgatói teendőkkel is meg lesz bízva és ezért külön évi 100 K tiszteletdíjban részesül.

A pályázati kérvények zárt borítékban, okmányokkal felszerelve, 1908. július hó 18-ikának déli 12 órájáig **Dr. Hoffmann Móríc** ügyvédnél, mint az iskolai bizottság jegyzőjénél nyújtandók be.

A kérvények felett az iskolai bizottság 1908. július 19-iki ülése, a kir. tanfelügyelő jelenlétében fog határozni.

Nyiregyházán, 1908. június 22-én.

Dr. Hoffmann Móríc
jegyző.

Grosz L. H.
elnök.

Gazdatársak!

Kisgazdák!

Junius 28-án vasárnap délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében előadás lesz a műtrágyázásról.

Mindnyájan ott legyünk!

„Blickensderfer”

IRÓGÉP eredeti amerikai
azonnal látható
írással.

Tiszta aczél | Gyönyörű | Az írógépek
szerkezet. | szép írással. | legolcsóbbja.

**Ára teljesen felszerelve csak
300 korona.**

Írógép kellékek legolcsóbb árakban
szállíttatnak.

Amerikai irodai butorok minta telepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufmann és társa

Bpest, V., Zoltán-u. 16. (Szabadságtér.)

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecakavágók, répavágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder
egyéb gazdasági gépek.

Képviselő Nyiregyházán Májerszky Barnabás gépgyárosnál.

!GODDAM! Végre egy gyorsan és bizto-
san ható tyukszemser. ❄❄❄

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

❄❄ tyukszem-gyűrűi ❄❄

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 K, postán 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tá-
rában, valamint orvosság- és drogériákban stb.

GUTTMANN HENRIK divatáru üzlete Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőim-
mel közölni, hogy a tavaszi posztók **uri
öltönyökre** nagy mennyiségben a legújabb
mintájú és legjobb minőségben megér-
keztek, melynek megtekintésére tisztelt
vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel **Guttman Henrik.**

**BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, „LO-
SONCZI DRILL” VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK,**

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNOKSÉGE,
BUDAPEST, V., Váci-körút 32.**

Szíves tudomásul!

Van szerencsém az igen tisztelt helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy **könyvnyomdám**at újonnan felszerelve: új betű- és gépekkel ellátva tetemesen

megnagyobbítottam.

Nyomdamban állandóan elismert szakembereket alkalmazva, csakis kifogástalan, pontos és gyors munkát szállítok a **legsolidabb üzleti elven alapuló árszámítással.**

Amidőn ezt jelzem, felkérem egyúttal a nagyközönséget további szíves támogatásra. Előre is biztosítva a gyors és pontos kiszolgálást, maradtam

Telefon számok: tisztelettel
Főüzlet . . . 140 **Piringer János utóda**
Könyvnyomda . 182 *Borbély Béla.*

I-ső rendű sós pörkölt bőrű oldal-szalonna

mindenkor minden mennyiségben kapható
a legalsó napi áron. Folyton nagy raktár

BALCZÁR hentesnél NYIREGYHÁZA

LICHTMANN VILMOS

cég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. sz. saját házában épült, dúsan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — **legkedveltebb** — gazdasági gépek és gőzek beszerzésére.

Nemkülönben: sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön, jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása, parcellázása, és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Hirdetések

jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Hazai gyártmány!

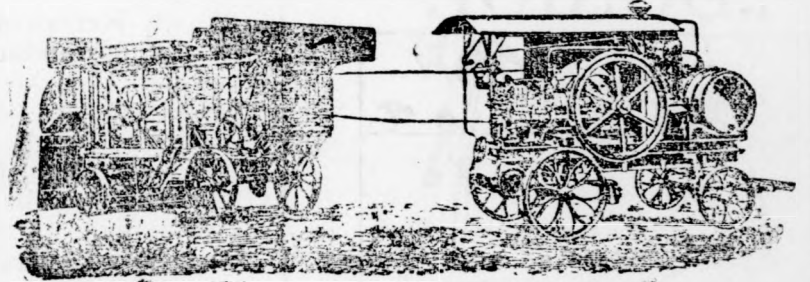
Kitünő munka!

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részvénytársaság

Szombathely—Budapest,

VI. kerület Váci-körút 61. szám.

Benzinlokomobil-eséplő-szerelvények.

Stabil-benzinmotorok.

Szivógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre, 120 PH-ig.

Malomépítéset.

➔ Szab. hydr. borsajtók, olajprések és mindennemű gazdasági gépek. ➔

Kedvező fizetési feltételek.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Eladó! A Bujtoson az I-ső dűllőben, szemben a börtönnel, 2 hold telkeknek való **föld.**

Czim: Özv. **Dietz Sándorné** Szatmármegye, Mikola.

Szabolcsvármegye legnagyobb butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stílusú ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, úgymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legújabb kivitelen és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Vas és réz butorok nagy választékban.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET
FELÜLMUL.

Kellemes, kissé savanykás írű, vasmentesített, szénsavdus,
rendkívül üdítő asztali víz.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykö- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

MUSCHONG buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.